

Saksbehandler: Beate Fagerli

Referanser:
KM 12/11
MKR/AU 18/11

Saksdokumenter:
Ingen

Oppfølging av KM 12/11 Den norske kirke som evangelisk-luthersk kirke i en økumenisk kontekst

Sammendrag

Siden 2008 har en refleksjonsprosess rundt det å være evangelisk-luthersk kirke i dag funnet sted. Gjennom konsultasjoner og en studieprosess i regi av Teologisk nemnd ble publikasjonen "Kirke nå" utgitt. Boken ble sendt som ressursdokument til hovedtemaet på Kirkemøtet i 2011, "Å være evangelisk-luthersk kirke i dag". I tillegg ble temaet behandlet som egen sak, hvor Kirkemøtet behandlet oppfølging av saken og gjorde seks vedtak.

I det følgende foreslås oppfølging av Kirkemøtets vedtak. Kirkemøtets vedtak er markert i kursiv. De seks vedtaksforslagene sorterer kronologisk under tre hovedoverskrifter:

1. Ekklesiologiske refleksjoner
2. 500-årsmarkeringen av reformasjonen
3. Økumenikk

Forslag til oppfølging følger under hvert vedtak.

Forslag til vedtak

MKR vedtar å oversende forslaget til KR med følgende innspill:

Saksorientering

Ekklesiologiske refleksjoner

Vedtak 1

Vår evangelisk-lutherske identitet og en fortsatt bevisstgjøring om arven fra reformasjonen er viktig som en kilde til inspirasjon, fornyelse og videreføring av Den norske kirke som folkekirke. Kirkemøtet ønsker refleksjonsprosessen rundt det å være en evangelisk-luthersk kirke i dag velkommen. Kirkemøtet ber om at det ressursmateriellet som er utarbeidet til temaet, tas med i videre arbeidsprosesser.

Fortolkning og oppfølging:

Vedtaket har først og fremst en retningsgivende funksjon, hvor bevisstgjøring rundt egen identitet bør følges opp i flere prosesser. Disse ivaretas bl.a. gjennom de følgende vedtaks punkter. Rent konkret foreslås det at allerede utarbeidet ressursmaterie ll fram mot Kirkemøtet 2011 tas med i videre prosesser.

Det foreslås at:

- Kirkerådet gjør KM-materie ll som boken ”Kirke nå”, Kirkemøtets hovedforedrag, Kirkemøtets vedtak og saksorienteringen tilgjengelig som ressursmaterie ll til bruk ved læresteder, stiftsdager og kirkelige konsultasjoner om kirkeordning.
- Mellomkirkelig råd følger opp med informasjon om prosessen i forhold til søsterkirker og økumeniske organisasjoner. I tillegg bes Mellomkirkelig råd om gjøre relevant økumenisk informasjon knyttet til reformasjonsarven tilgjengelig for norske prosesser (for eksempel den internasjonale Felle serklæringen om rettferdiggjørelse ved tro).

Vedtak 2

Kirkemøtet anser en grundig ekklesiologisk samtale som nødvendig i prosessen fram mot en ny kirkeordning. Kirkemøtet ber Kirkerådet i samarbeid med Bispemøtet om å ta initiativ til dette. Med en grunnleggende forankring i en evangelisk-luthersk arv og bekjennelse, bør arbeidet søke å ivareta både økumeniske hensyn og bærende verdier for Den norske kirke som folkekirke.

Fortolkning og oppfølging:

I tillegg til gjennomføring av endringer som følge av et forventet stortingsvedtak i 2012, anser Kirkemøtet det nødvendig å ha et mer langsiktig perspektiv i arbeidet med ny kirkeordning. I dette perspektivet bør det konsulteres bredt rundt kirkelig identitet, kirkelære og kirkeordninger innenfor Den norske kirke.

Det foreslås at:

- Kirkerådet i samarbeid med Bispemøtet tar initiativ til en konsultasjonsprosess rundt ekklesiologi og kirkeordning som aktivt involverer faglige læresteder, Teologisk nemnd og andre fagorganer knyttet til Den norske kirke.

500-årsmarkeringen av reformasjonen

Vedtak 3

De sentralkirkelige råd bes forberede en 500-års markering av reformasjonen. Arbeidet med markeringen bør synliggjøres lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Markeringen bør være forankret i folkekirken og være økumenisk.

Fortolkning og oppfølging:

Kirkemøtet ber om en bredt anlagt 500-årsmarkering av reformasjonen i 2017.

Det foreslås at:

- Kirkerådet, Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd i samarbeid med bispedømmene utarbeider en nettressurs med kalender for lokale, nasjonale og internasjonale markeringer, med mulighet for utveksling av ressursmateriell og kontaktinformasjon.
- Mellomkirkelig råd utarbeider forslag til hvordan Norges Kristne Råd, samarbeidskirker i Norge og økumeniske organisasjoner internasjonalt kan trekkes inn som aktive deltakere i reformasjonsmarkeringen i Norge.
- Mellomkirkelig råd i sin planleggingsprosess tar særlig hensyn til erfaringer som er gjort i dialog med andre reformasjonskirker både internasjonalt og nasjonalt. Dette gjelder ikke minst LVFs dialog med mennonittene og den norske oppfølgingen av LVFs dialog med adventistene.
- Samisk kirkeråd utarbeider forslag til hvordan samisk kirkeliv kan synliggjøres under reformasjonsmarkeringen, samt informasjon om reformasjonens innvirkning på samisk kirkeliv og spiritualitet.
- Kirkerådet i samarbeid med Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd bringer diakonale perspektiver, arbeid for skaperverket (for eksempel Grønne menigheter) og trosopplæringsperspektiver inn i arbeidet med den nasjonale reformasjonsmarkeringen. Det anbefales at faginstitusjoner, kirkelige organisasjoner, kulturaktører og andre samarbeidspartnere trekkes inn i dette arbeidet.
- Kirkerådet lar reformasjonsmarkeringen prege Kirkemøtet i 2017, og vurderer nasjonale Kirkedager i 2017.

Vedtak 4

Kirkemøtet ber på denne bakgrunn Kirkerådet i samarbeid med Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd om å videreføre refleksjonsprosessen etter KM 2011. Dette for at KM i 2016 får behandle et forslag til et profildokument om Den norske kirkes egenart i en økumenisk kontekst. Kirkemøtet ber om at relevant materiell gjøres tilgjengelig for bruk i menigheter og blant kirkelige medarbeidere.

Fortolkning og oppfølging:

Vedtaket søker å sikre refleksjonsprosessen rundt egen identitet ved å forankre denne i arbeid med et dokument. Et profildokument skal presentere Den norske kirke på en helhetlig måte og bør inkludere historisk utvikling, konfesjonell egenart og utfordringer i dag.

Det foreslås at:

- Kirkerådet i samarbeid med Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd utarbeider et profildokument for Den norske kirke som legges frem for Kirkemøtet i 2016. Det er viktig at dokumentet utarbeides i samråd med Bispemøtet. Med innspill fra Kirkemøtet utarbeides en endelig versjon til Reformasjonsmarkeringen i 2017.
- Mellomkirkelig råd ivaretar økumeniske hensyn i dokumentet, med særlig henblikk på relevante refleksjoner i LVFs strategidokument.
- Profildokumentet bør inneholde en oppdatert presentasjon av Den norske kirkes bakgrunnshistorie, egenart, verdier, aktiviteter og aktuelle utfordringer på en lettfattelig måte. En klar fremstilling av Den norske kirkes konfesjonelle særegenhet bør tillegges vekt.
- Dokumentet bør utformes på norsk, samisk og engelsk.
- Det arbeides videre med å avklare dokumentets form, og om det bør produseres i en lengre og en kortere form. Ulike pedagogiske tilnæringsmåter bør vurderes og språkdrakt må tas særlig hensyn til.

Økumenikk

Vedtak 5.

Kirkemøtet ber Mellomkirkelig råd om at det teologiske grunnlagsarbeid som finner sted, bl.a. gjennom Det lutherske verdensforbund, blir gjort tilgjengelig for Den norske kirkes arbeid med egen selvforståelse. Kirkemøtet ber om at materiell som er aktuelt for implementering av diakoniplan og andre aktuelle reformer gjøres tilgjengelig for menigheter i Den norske kirke. Kirkemøtet ber om at kirkens miljøengasjement ivaretas i denne prosessen.

Fortolkning og oppfølging:

Vedtaket søker å sikre at aktuell økumenisk informasjon gjøres tilgjengelig i videre arbeid med konfesjonell identitet, ny kirkeordning og til bruk i menigheter.

Det foreslås at:

- Kirkerådet i samarbeid med Mellomkirkelig råd utarbeider en videre plan for nettbasert informasjonsarbeid knyttet til luthersk og økumenisk identitet, kirkelære, kirkeordning og kirkelig samarbeid.
- Informasjon og materiale om økumenisk og interreligiøst samarbeid om diakoni og klima- og miljøspørsmål gis særlig plass.
- Mellomkirkelig råd vurderer muligheter for økumeniske studiesirkler og nettbasert studiemateriell.
- Økumenisk studiemateriell og studiemuligheter presenteres med særlig henblikk på å motivere ungdom.
- Mellomkirkelig råd sørger for at oppdatert økumenisk informasjon er lett tilgjengelig på Den norske kirkes nettsider. Dette innbefatter en presentasjon av økumenikk, misjon og religionsdialog og informasjon om økumeniske og interreligiøse avtaler, organisasjoner og samarbeid, kontaktinformasjon samt økumeniske dokumenter, liturgier og gudstjenestemateriell.

Vedtak 6.

Kirkemøtet ber videre Mellomkirkelig råd om å utarbeide en handlingsplan for økumenikk som inkluderer grunnlagstenkning rundt den lutherske kirkes tilhørighet til den verdensvide kirke. En slik plan bør synliggjøre misjon og de eksisterende økumeniske relasjonene. Videre bør planen vise hvordan lutherske kirker bidrar inn i den økumeniske dialogen, så vel som påvirkes av det økumeniske fellesskap.

Fortolkning og oppfølging:

Vedtaket ber om en konkret og begrunnet handlingsplan for økumenikk.

Det foreslås at:

- Mellomkirkelig råd utarbeider et plandokument som inneholder presentasjon av bakgrunn og grunnlagstenkning for Den norske kirkes økumeniske engasjement og en presentasjon av økumeniske avtaler, organisasjoner og samarbeid, nasjonalt og internasjonalt. Handlingsplanen bør synliggjøre hvilken verdensvid sammenheng Den norske kirke står i, og hva den ønsker med sitt økumeniske engasjement. Handlingsplanen bør være lettlest og tilrettelagt for bruk lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Deler av handlingsplanen utarbeides med henblikk på å kunne inkluderes i bispedømmerådernes strategidokumenter

Økonomiske/administrative konsekvenser

Saken har i første rekke administrative konsekvenser, ettersom grunnlagsarbeid, utredning og informasjonsarbeid må påregnes. Økonomiske konsekvenser i forbindelse med utarbeidelse av informasjons- og ressursmateriell, samt i forbindelse med publikasjon av profildokument og handlingsplan bør innarbeides i Kirkerådets budsjett for aktuelle utgivelsesår.